

РОЗДІЛ III

МЕТОДИЧНІ ОРІЄНТИРИ НАВЧАННЯ ХІМІЇ У НОВІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ШКОЛІ

ВИКОРИСТАННЯ ОНЛАЙН–ДОШКИ ПІД ЧАС ЗМІШАНИХ ЗАНЯТЬ

Акулов С. Ф.

Полтавський національний педагогічний університет імені В. Г. Короленка

Аналіз досвіду організації навчання хімії дозволив виділити *протиріччя* між педагогічним потенціалом онлайн – дошок в освітньому процесі з хімії та нерозробленістю методики використання онлайн – дошок у процесі навчання хімії школярів, що породжує суспільно значущу проблему, на розв’язання якої і спрямоване дослідження за темою:» Використання онлайн – дошки під час змішаних занять.

Змішане навчання в школі.

Змішане навчання в Україні може мати різні моделі реалізації. Але в умовах впровадження військового стану найбільш доречною буде модель «Перевернутий клас». Вона передбачає самостійне опрацювання навчального матеріалу з подальшим поглибленим вивченням його в класі. За потреби зменшити кількість фізичних контактів застосування цієї моделі дозволить ознайомитися з теорією вдома, а в класі закріпити її виконання практичних завдань. Звісно, реалізація подібного підходу до навчання потребує певних технічних засобів, наприклад інтерактивних дошок в поєднанні з іншим обладнанням для освіти, але насамперед – зміни методології [1].

Ідеальна модель, переваги та приклади змішаного навчання.

Спробуйте уявити ідеальний варіант налагодження гібридного навчання. Під час кожного уроку вчитель активно використовує інтерактивну дошку. На ній можна виводити як заздалегідь скомпоновані матеріали, наприклад в програмі для інтерактивних уроків, так і необхідні слайди, відео чи графіки з будь – яких додатків. Все, що учні бачать на такій дошці, записується та зберігається у зручній формат, наприклад PDF – файл. Добре, якщо водночас відбувається відеозапис. Він зберігає не лише інформацію на дошці. А й пояснення чи доповнення вчителя до навчального матеріалу. Чудово, якщо є можливість не лише записувати, а й проводити уроки онлайн. В умовах впровадження військового стану це дозволить дотримуватися режиму навчання. Уроки розпочинатимуться у звичний час. Учні завдяки сучасним засобам зв’язку можуть взаємодіяти як із вчителем, так і між собою. Тобто, потрібна не просто передача запису. Дуже бажано створити умови для спілкування між усіма учасниками освітнього процесу в режимі онлайн. Кожен клас буде навчатися зі своїми вчителями та контактувати з ними під час уроків. Адже дітям легше сприймати інформацію від знайомої людини [2].

Індивідуальний підхід до кожного учня у змішаному навчанні.

Такий підхід дозволяє кожному старшокласнику працювати у власному темпі та у зручній для себе час. Це практична реалізація принципів рівності та індивідуального підходу в освіті. Використовуючи інтерактивні панелі для школи можна організувати процес, коли всі отримують одну й туж саму інформацію. Але кожен може самостійно визначити, скільки часу витратити на навчання. Комуś достатньо почути пояснення один раз, в той час, як іншій людині потрібно ознайомитися з ним декілька разів. І, маючи доступ, як до матеріалу уроку так і до відеозапису, учні можуть переглядати його стільки разів, скільки їм це потрібно. Це дозволить підвищити успішність учнів під час впровадження військового стану та в умовах класичного навчання. Старшокласники, що засвоюють матеріал повільніше, матимуть нагоду розібратися з ним у спокійному темпі без непорозуміння з боку однолітків. Ті ж, кому знання даються легше, не будуть нудитися. Вислуховуючи повторні пояснення і зможуть витратити цей час на інші заняття [3].

Інструменти або що треба для організації змішаного навчання.

Необхідний мінімум для вчителя:

- Ноутбук вчителя, на якому можна буде створювати інтерактивні уроки, презентації тощо. З такими завданнями також впорається будь – який персональний комп'ютер у класі або вбудованим комп'ютерний модуль для інтерактивної панелі;
- Інтерактивна дошка. Вона має більше можливостей для відтворення цікавого та різноманітного контенту. Таке обладнання дозволяє не лише демонструвати учням контент, а й зберегти все, що відображається на дошці у зручному форматі і надати учням доступ до файлів;
- Камера. Адже з її допомогою можна записати відеорок з усіма поясненнями вчителя та обговоренням теми всіма учнями. Іноді її можна замінити будь – яка веб – камера належної якості або навіть камера ноутбука вчителя. В цьому випадку діти матимуть і файл із навчальними матеріалами, записаний завдяки інтерактивній дошці, і відео з коментарями викладача;
- Персональні пристрої учнів. У разі, якщо учні знаходяться поза межами класу, такими пристроями можуть бути домашні гаджети, а в класі корисними будуть або шкільні, або персональні пристрої, на яких учні можуть не лише переглянути контент, а й виконувати інтерактивні завдання уроку;
- Програмне забезпечення. Наприклад, таке програмне забезпечення, як ActivInspire інтегровано хмарний сервіс ClassFlow, який дає можливість організувати віртуальний клас, надати учням доступ до матеріалів уроку, а також виконувати інтерактивні завдання за допомогою персональних пристроїв в класі, та за його межами. Інтерактивні уроки є більш динамічними, їх можна транслювати онлайн. І для школярів інформація в такій подачі є більш цікавою. Включення спеціально створених інтерактивних уроків у освітній процес спростить сприйняття інформації учнями. А відтак підвищить ефективність змішаного навчання;
- Ідеальна організація змішаного навчання може відбуватись лише за умови якісного доступу до швидкісного інтернету, адже сьогодні це невід'ємна частина онлайн навчання [4].

Список використаної літератури

1. Ефективне використання онлайн – ресурсів для навчання хімії – УМІТИ/<https://umity.in.ua/>
2. Організація змішаного навчання в школі/http://blendedlearning.pro/blended_learning_models/flex_model/
3. Сайт Американського інституту національних стандартів/American National Standarts Institute. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.ansi.org> - Назва з екрану.
4. Наукова стаття «Змішане навчання»[www.academia.edu/7070856/Змішане навчання](http://www.academia.edu/7070856/Змішане_навчання)

МЕНТАЛЬНІ КАРТИ НА УРОКАХ ХІМІЇ

Гайдук Н. П.

Сватківський опорний ліцей

Ефективність освітнього процесу при вивченні хімії можна підвищити завдяки застосуванню сучасних інформаційно-комунікаційних технологій. Вони сприяють активізації пізнавальної діяльності учнів, розвитку їхньої самостійності в опануванні знань, формуванню ключових компетентностей, посиленню позитивної мотивації навчання.

Формула Нової української школи – наскрізне застосування інформаційно-комунікаційних технологій в освітньому процесі. Сучасний світ складний. Дитині недостатньо дати лише знання. Ще важливо навчити користуватися ними. Знання та вміння, взаємопов'язані з ціннісними орієнтирами учня, формують його життєві компетентності, потрібні для успішної самореалізації у житті, навчання та праці (відповідно до Концепції НУШ).

Ментальні карти при вивченні хімії є зручною, ефективною технікою візуалізації мислення та альтернативного запису, їх використання є досить результативним.

Ментальні карти - це спосіб запису, альтернатива тексту та схеми; вони активізують сприйняття за допомогою різноманітності: різна товщина ліній, різні кольори гілок, точно